

MENS ALS WIJ

Maar zij begrepen niet wat hij tegen hen zei. (Lucas 2,50)

Op een dag komt de dertienjarige Marije thuis uit school, gooit haar tas in een hoek, stormt de trap op en gooit met een smak de deur van haar kamer achter zich dicht. Haar moeder gaat achter haar aan en klopt op haar deur. 'Ga weg,' roept Marije. Haar moeder probeert de deur open te doen maar die blijkt op slot. 'Laat me met rust!' hoort ze haar dochter boos roepen. Ze schrikt: zo kent ze haar dochter niet. Marije is altijd zo'n open boek. Ze konden altijd alles bespreken. Dit gedrag is ze niet gewend van haar dochter.

Grote kans dat die gesloten deur symbool staat voor een innerlijke deur die vanaf nu lang gesloten zal blijven, en die misschien pas na jaren weer opengaat. Achter die deur is dan iets gaande wat aan je blikveld is onttrokken: je kind is aan het veranderen. Het moet worden wie hij is, maar daardoor lijkt je eigen kind soms wel een vreemde voor je. De meeste ouders krijgen er een keer mee te maken.

Ook Jozef en Maria maakten op een dag iets dergelijks mee. Net zoals andere gezinnen hadden ook zij vaste patronen in hun leven. Tot die patronen hoorde ook de jaarlijkse gang naar Jeruzalem, het religieuze hart van Israël. Daar werd het Paasfeest gevierd. Vanuit alle steden en dorpen van Israël trokken er dan mensen op om het feest in de hoofdstad te vieren. Ook vanuit Nazaret ging altijd een groep op pad. Of de kleine Jezus ook meeging, weten we niet. Maar Lucas verhaalt dat hij er op 12-jarige leeftijd wel bij was. Over het feest vertelt Lucas overigens niet zoveel. Het gaat om wat daarna gebeurde.

Toen het feest voorbij was en alle rituelen voltrokken waren, keerde het gezelschap huiswaarts. En kennelijk was Jezus een jongere als veel andere jongeren: speels en ondernemend. Zijn ouders dachten dan ook dat hij ergens in het gezelschap opliep met andere jongeren. Tot het tegendeel bleek. En niemand wist waar hij was. Toen sloeg de paniek toe. Jozef en Maria besloten onmiddellijk terug te keren naar Jeruzalem. Daar zochten en zochten ze. Maar aanvankelijk was er geen spoor van hem te bekennen. Er spookten allerlei doemscenario's door hun hoofd. Was hij weggelopen? Lag hij misschien ergens dood langs de kant van de weg?

Ze vonden hem na drie dagen tenslotte in de tempel in gesprek met godgeleerden. Na drie dagen - alsof Lucas wilde zeggen: na drie dagen stond hij op uit de gewaande dood. Een stille verwijzing naar het geheim dat dit kind al met zich draagt. Maar Jozef en Maria reageerden als alle ouders die op een dergelijk moment hun kind weer zien: met die vreemde

mengeling van blijdschap en verwijten waarmee je in één beweging je kind in de armen sluit én in het beklagdenbankje plaatst. 'Besef je wel wat je ons hebt aangedaan? We hebben doodsangsten uitgestaan.' Maar hun kind reageerde laconiek: 'Waarom hebben jullie mij gezocht?' Hij verbaasde zich er oprecht over.

In een boek over het brein van jongeren schreef Eveline Crone dat het typerend is voor opgroeiende jongeren dat zij geen gevaar zien. Het deel van hun hersenen dat hen daarvoor waarschuwt is nog niet volgroeid. Zoiets lijkt ook hier het geval. En ook een ander soort gedrag lijkt hier van toepassing: het brein van jongeren is zeer creatief. Daardoor zijn jongeren goed in discussiëren. Zo zijn ook de Bijbelgeleerden met wie Jezus in gesprek is versted van zijn inzicht. Maar toen Jezus zijn ouders de reden van zijn aanwezigheid in de tempel gaf, ging er voor hen een deur dicht: 'Wist u niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' Onmiddellijk trad er een kortsluiting op. Ze begrepen er niets van.

Lucas gebruikt daar hetzelfde woord als even daarvoor toen hij meldde dat de schriftgeleerden versted stonden van zijn inzicht. Op het moment dat het inzicht van Jezus ging opvallen, verdween het inzicht bij Jozef en Maria. Openee konden ze hun kind niet meer plaatsen.

Zo gaat het sinds mensenheugenis in veel gezinnen. Gaandeweg wordt je kind een ander. Wie of wat het wordt, weet je nog niet. Er speelt zich iets af in je kind dat zich aan je oog onttrekt. Er zit een deur voor. Maar er is iets gaande. Je merkt het aan het gedrag. Of aan de cijfers op school. Of aan de reacties van anderen. Je praat er misschien over met leerkrachten. Maar ook zij kunnen de veranderingen soms niet plaatsen. 'Hij doet gewoon z'n best niet, meneer,' zeggen ze tegen je, 'U moet er eens wat meer achteraan zitten.' Maar dat blijkt in jouw geval totaal averechts te werken. En misschien komt er pas veel later uit waarom. Je kind blijkt hoogbegaafd of juist door alles en iedereen veel te hoog ingeschat en ging het gebukt onder een loden last. Of je kind bleek te lijden aan een depressie die verborgen ging achter een grote mond en stoer gedrag. Of je kind is zich gewoon van jou aan het losmaken. Maar achter de gesloten deur is er iets gaande. En het enige wat je kunt doen is achter die gesloten deur het gesprek gaande houden. En pas op: vooral niet de deur forceren en greep op je kind willen houden! Die neiging is misschien wel begrijpelijk. Maar je kind behoort aan een toekomst waar jij geen deel van uit zult maken. Het moet straks door met zichzelf en zonder jou. Het heeft een eigen aard en ritme dat je moet leren respecteren. Je moet je kind niet willen kneden naar jouw beeld. Je kunt het alleen maar ruimte bieden en de juiste voorwaarden scheppen waarbinnen je zoon of dochter

innerlijk kan groeien. Maar dat valt niet altijd mee. Het kan knetteren van de kortsluitingen. Natuurlijk, er zijn kinderen die rimpelloos volwassen worden. Maar in veel gezinnen treden nogal eens storingen op als kinderen toegroeien naar wie ze zijn.

Ook in Jezus is een geheim aan het groeien. Een met alles en iedereen onvergelijkelijk geheim. Het leek wel alsof hij van een andere wereld was aan komen lopen. De kortsluiting met zijn ouders is dan ook de voorbode van de kortsluitingen die ook op zullen treden in zijn relatie met anderen. Het zal zijn alsof hij op een ander spanningsnet is aangesloten. Hij zal niet passen in de ons bekende kaders. Er zullen nieuwe kaders ontworpen moeten worden om hem te kunnen plaatsen. Zo zal hij bijvoorbeeld getypeerd worden als *het vleesgeworden Woord van God*. Je merkt het al in het verhaal van Lucas. In de tempel voelde Jezus zich thuis. Daar is de Bijbelschrijver Lucas dan ook zijn evangelie begonnen en hij zal het daar eindigen ook. Alsof hij wil zeggen: Jezus en God zijn twee handen op één buik. Maar al zal Jezus niet passen in kaders die ons vertrouwd zijn, tegelijk was hij mens als wij. 'Vleesgeworden' zeggen we dan deftig. Maar we kunnen het ook zo zeggen: hij ging dezelfde weg als jij en als onze kinderen en kleinkinderen. Ook hij moest in het leven zijn weg vinden en toegroeien naar wie hij was.

Preek gehouden op 10 januari 2010 in De Morgenster in Papendrecht
Bron: www.pietvandie.nl

Zondagsbrief van de Gereformeerde kerk 'De Morgenster'
10 januari 2010

VOORBEREIDING

Orgelspel

Welkomstwoord

We zingen (2x):

Je-zus, U bent het licht in ons
le - ven: laat nim-mer toe dat mijn
duis-ter tot mij spreekt. Je - zus U bent
het licht in ons le - ven: o - pen
mij voor uw lief - de, o Heer.

we gaan staan

Stilte voor persoonlijke voorbereiding

Bemoediging, drempelgebed en groet

- v.: onze hulp is in de naam van de Heer
g.: **die hemel en aarde gemaakt heeft**
v.: die trouw blijft tot in eeuwigheid
g.: **en niet laat varen het werk van zijn handen**
v.: Laten wij bidden.....
door Jezus Christus, onze Heer.
g.: **Amen**
v.: de Heer zij met u
g.: **Ook met u zij de Heer**

Aanvangslied: **Psalm 146: 1,3**

we gaan zitten

Over de dienst

Zingen: **'k Stel mijn vertrouwen**

'k Stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God.

Want in zijn hand ligt heel mijn levenslot.

Hem heb ik lief, zijn vrede woont in mij.

'k Zie naar hem op en weet: Hij is mij steeds nabij.

Gebed om ontferming

v.: zo bidden en zingen wij:

Ky-ri-e e - lei-son, Ky-ri-e e - lei-son,
Ky - ri - e e le - i - son.

Glorialied: **Gezang 457: 1,4**

ROND HET WOORD

Na het gesprek met de kinderen
(melodie gezang 28)

Wij steken de kaarsen aan
en gaan met de lampen hier vandaan.
Wij horen in eigen taal
verhalen van God en de mensen.
We zingen verwonderd een lied
dat God ons zijn vriendschap biedt.

Gebed van de zondag

Lezing: **Lucas 2, 41-52**

41 Zijn ouders gingen jaarlijks voor het pesachfeest naar Jeruzalem. 42 Toen hij twaalf jaar was, maakten ze weer hun gebruikelijke pelgrimstocht. 43 Na afloop van het feest vertrokken ze naar huis, maar Jezus bleef in Jeruzalem achter zonder dat zijn ouders* het wisten. 44 In de veronderstelling dat hij zich bij het reisgezelschap bevond, reisden ze een hele dag voordat ze hem overal onder hun verwanten en bekenden begonnen te zoeken. 45 Toen ze hem niet vonden, keerden ze terug naar Jeruzalem om hem daar te zoeken. 46 Na drie dagen vonden ze hem in de tempel, waar hij tussen de leraren zat, terwijl hij naar hen luisterde en hun vragen stelde. 47 Allen die hem hoorden stonden versteld van zijn inzicht en zijn antwoorden. 48 Toen zijn ouders hem zagen, waren ze ontzet, en zijn moeder zei tegen hem: 'Kind, wat heb je ons aangedaan? Je vader en ik hebben met angst in het hart naar je gezocht.' 49 Maar hij zei tegen hen: 'Waarom hebt u naar me gezocht? Wist u niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' 50 Maar ze begrepen niet wat hij tegen hen zei. 51 Hij reisde met hen terug naar Nazaret

en was hun voortaan gehoorzaam. Zijn moeder sloot alles wat er met hem gebeurd was in haar hart. 52 Jezus groeide verder op en zijn wijsheid nam nog toe. Hij kwam steeds meer in de gunst bij God en de mensen.

Zingen: **Gezang 101**

Uitleg en verkondiging: **Mens als wij**

Meditatief orgelspel:

Zingen: **Gezang 86: 6,7,8**

GEBEDEN EN GAVEN

Gebeden

v.:zo bidden en zingen wij:

Zui - ve - re vlam, ver - drijf met je licht
de ang - sten van ons hart.

(uit: Liederen en gebeden uit Iona)

Stil gebed – Onze Vader

Inzameling van de gaven bestemd voor: de diaconie

Slotlied: **Gezang 75: 7,8,9**

Zegen

A - men

Uitleidend orgelspel